نکات امتحان نهایی و کنکور

جامعه‌شناسی (۳) دوازدهم

این فایل از روی **سؤال‌های واقعی هفت امتحان نهایی** (خرداد ۹۹، خرداد ۱۴۰۰، خرداد و دی ۱۴۰۲، دی ۱۴۰۳، خرداد ۱۴۰۴ و تیر ۱۴۰۵) ساخته شده است. برای هر درس: سؤال‌هایی که واقعاً آمده‌اند (خلاصه‌شده، با سال)، مباحث پرتکرار با درجه اهمیت، نکات کنکوری و دام‌های تستی.

الگوی ثابت امتحان نهایی: ۸۰ دقیقه، ۲۰ نمره، حدود ۱۶ تا ۲۳ سؤال. بخش اول سؤال‌های بسته است: صحیح و غلط، «کمانک» (انتخاب از داخل پرانتز)، چهارگزینه‌ای، وصل‌کردنی با یک مورد اضافه، جای خالی، و «هر عبارت به کدام مفهوم/رویکرد اشاره دارد؟». بخش دوم پاسخ کوتاه و کامل است، اغلب با **شکل، جدول یا متن** (سؤال «با توجه به متن»).

سه قاعده طلایی از روی سؤال‌ها: (۱) تقریباً هر سال از **مقایسه رویکردهای تبیینی، تفسیری و انتقادی** سؤال آمده است. (۲) **شکل‌های کتاب** (دو دایره دانش عمومی و علمی، دو دایره تبیین و تفسیر، نمودار علوم انسانی و اجتماعی) بارها عیناً آمده‌اند. (۳) سؤال‌های «هر عبارت به کدام ... اشاره دارد؟» همیشه از **دسته‌بندی‌های درس** ساخته می‌شوند: انواع قدرت، مدینه‌های فارابی، انواع عقل، مدل‌های سیاست هویت، رویکردهای نابرابری.

درس	پرتکرارترین مبحث در امتحان‌ها
۱. ذخیره دانشی	رابطه دانش عمومی و علمی (شکل) و حل تعارض
۲. علوم اجتماعی	رابطه عام و خاص علوم انسانی و اجتماعی
۳. نظم اجتماعی	آشنایی‌زدایی، ساختار و نظام، ویژگی‌های تبیینی
۴. کنش اجتماعی	سه پیامد نادیده گرفتن کنش
۵. معنای زندگی	روش‌های کیفی، معنای ذهنی و فرهنگی، وبر
۶. قدرت اجتماعی	منابع، ابزار و انواع قدرت؛ مشروعیت و مقبولیت
۷. نابرابری اجتماعی	سه رویکرد به نابرابری؛ جامعه‌شناسی انتقادی
۸. سیاست هویت	همانندسازی و تکثرگرایی؛ تعارف و تنازع
۹. پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام	مدینه‌های فارابی، ابن‌خلدون، انواع عقل
۱۰. افق علوم اجتماعی در جهان اسلام	فقه، تعامل با علوم اجتماعی مدرن

۱ درس اول: ذخیره دانشی

صفحه‌های کتاب: ۲ تا ۸

سؤال‌های واقعی امتحان نهایی (با سال برگزاری)

سال	نوع	سؤال (خلاصه)	پاسخ
خرداد ۱۴۰۰، دی ۱۴۰۲	ص/غ	ما اغلب از آگاهی درباره کنش‌های روزمره خود غافلیم / کنش‌های روزمره بدون آگاهی انجام می‌شوند.	اولی درست؛ دومی غلط (آگاهی هست ولی به سبب عادت پنهان است).
خرداد ۱۴۰۰، خرداد ۹۹	تست / وصل	گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی که کمتر درباره آن می‌اندیشیم.	دانش عمومی
خرداد ۹۹	اشاره	در زندگی اجتماعی «مانند هوا برای انسان» است.	دانش عمومی
خرداد ۹۹، خرداد ۱۴۰۴	اشاره / ص‌غ	بر اساس هویت دنیوی فقط علوم تجربی را علم می‌داند؛ جهان‌های اجتماعی بر اساس هویت فرهنگی تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.	جهان متجدد؛ عبارت دوم درست
خرداد ۱۴۰۲، خرداد ۱۴۰۴، تیر ۱۴۰۵	شکل	شکل دو دایره (دانش علمی درون دانش عمومی): اهمیت دانش عمومی را شرح دهید / نظر این دیدگاه درباره دانش علمی چیست؟	دانش علمی از دانش عمومی برمی‌خیزد و به آن وابسته است؛ دانش عمومی زمینه و پشتوانه دانش علمی است.
خرداد ۹۹، دی ۱۴۰۲، تیر ۱۴۰۵	کوتاه / خالی	تعارض دانش عمومی و دانش علمی چگونه حل می‌شود؟	رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر، یا طرح ایده‌های جدید.
خرداد ۱۴۰۴	کمانک	مسئله‌ای مثل آلودگی هوا زمینه پیدایش و رشد کدام دانش است؟	دانش علمی
خرداد ۱۴۰۰، دی ۱۴۰۲	کوتاه / وصل	ویژگی علوم انسانی و اجتماعی بومی.	همسو با هویت فرهنگی خودمان، ناظر به حل مسائل جامعه ما، دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط.

مباحث پرتکرار و احتمال طرح

مبحث	اهمیت	چرا مهم است
رابطه دانش عمومی و علمی (شکل)	★★★★★	در سه امتحان اخیر عیناً با شکل آمده است.
حل تعارض دو دانش	★★★★★	سه بار؛ هم جای خالی و هم کوتاه‌پاسخ.
تعریف دانش علمی در جهان متجدد	☆★★★★	پایه سؤال‌های درس ۲ و ۳ هم هست.
ویژگی‌های علوم بومی	☆☆★★★	در قالب وصل‌کردنی.

سؤال‌های واقعی کنکور سراسری انسانی (۷ سؤال، داخل و خارج کشور)

کنکور	سؤال (خلاصه)	پاسخ درست (کلید سنجش)
۱۴۰۵ ـ ۵۷	اگر ارتباط دوسویه دانش عمومی و علمی قطع شود چه می‌شود؟	دانش عمومی از دانش علمی حمایت نمی‌کند ـ دانش علمی از رشد بازمی‌ماند و دغدغه حل مسائل دانش عمومی را از دست می‌دهد
۱۴۰۴ تیر ـ ۵۹	سیاست پاکسازی قومی یوگسلاوی / توانایی دارنده دانش علمی / چرا آشنایی‌زدایی؟	همانندسازی ـ به درک عمیقی از دانش عمومی رسیده و از حقایق آن دفاع می‌کند ـ تا از دانش ساده‌شده عبور کند و به پیچیدگی و عمق موقعیت نزدیک‌تر شود
۱۴۰۳ اردیبهشت ـ ۶۱	رها کردن بخشی از ذخیره دانشی / شرط داوری علوم اجتماعی درباره حق و باطل / ناقدان خودمداری فرهنگ غرب؟	راهکارهای حل تعارض دانش عمومی و علمی ـ علم را به معنای تجربی محدود نکند ـ مردم‌شناسان
۹۹ داخل ـ ۲۳۰	با توجه به شکل دو دایره (دانش علمی درون دانش عمومی)، کدام عبارت درست است؟	دانش عمومی پایه و اساس هر دانشی، از جمله دانش تجربی، است